

Liite-2: Maa- ja kosteikkoalueet

Kohteet, joille haetaan tutkimuslupaa koekaivauksille eli pienien koekuoppien tai -ojien kaivamiselle tutkimuskohteen olemassaolon tai sen rakenteen selvittämiseksi sekä kairaus- tai sahausnäytteen ottamiseksi dendrokronologista ajoitusta varten.

Potentiaalisia tutkimuskohteita on paljon, koska sää- ja näkyväsyyssolosuhteet vaikuttavat merkittävästi tutkimuskohteiden päivittäiseen valintaan. Lisäksi tutkimukset itsessään vaikuttavat koekaivauskohteiden valintaan ts. jos sondausinventointi ei tuota osumia, ei kohteella liene tarkoituksenmukaista kaivaa koeojaakaan.

Lupia haetaan 1.9. alkaen tai kun päätös astuu kullakin kohteella voimaan. Lupia haetaan, mikäli mahdollista, 31.12.2027 saakka, koska kyseessä on kolmivuotinen tutkimushanke - vähintään kuitenkin 31.12.2025 asti.

Tutkimusalueilta ei nykyisin tunneta kiinteitä muinaisjäänteitä, löytöpaikkoja tai muutakaan kulttuuriperintöä eikä kosteikkoalueita tai vetokannasta ole aiemmin paikan päällä inventoitu.

Yhteenveto kiinteistöistä, joiden alueelle haetaan tutkimuslupaa:

Källviklandet

257-470-2-94 ja 257-470-2-8, As. Oy Kirkkonummen Västeruddintie 33, Y :2293582-7

257-470-3-97, Kiinteistö Oy Ådharun (Y: 1003167-9), c/o Sami Visa

257-470-3-93, ”Källvik-Västergård” (Lähteelä), Helsingin Kaupunki, info@lahteela.fi

257-470-2-125, ”Öfvergård”, Helsingin seurakuntayhtymä, leirikeskusvaraukset.helsinki@evl.fi

257-470-2-91, Suomen Silmätutkimussäätiö (Y: 1575689-8), c/o Raimo Uusitalo

257-470-2-136, ”Nedergård”, Kirkkonummen kunta, kirjaamo@kirkkonummi.fi

257-470-1-114, 3 omistajaa: Alex Nåls sekä Hanna ja Noel Nåls

257-470-876-13, yhteinen järjestäytymätön vesialue

Lillkanskogdraget

257-470-1-107, ”Lillkanskogdraget”, Kirkkonummen kunta

257-470-2-8, ”Naapuri” Carl Myer

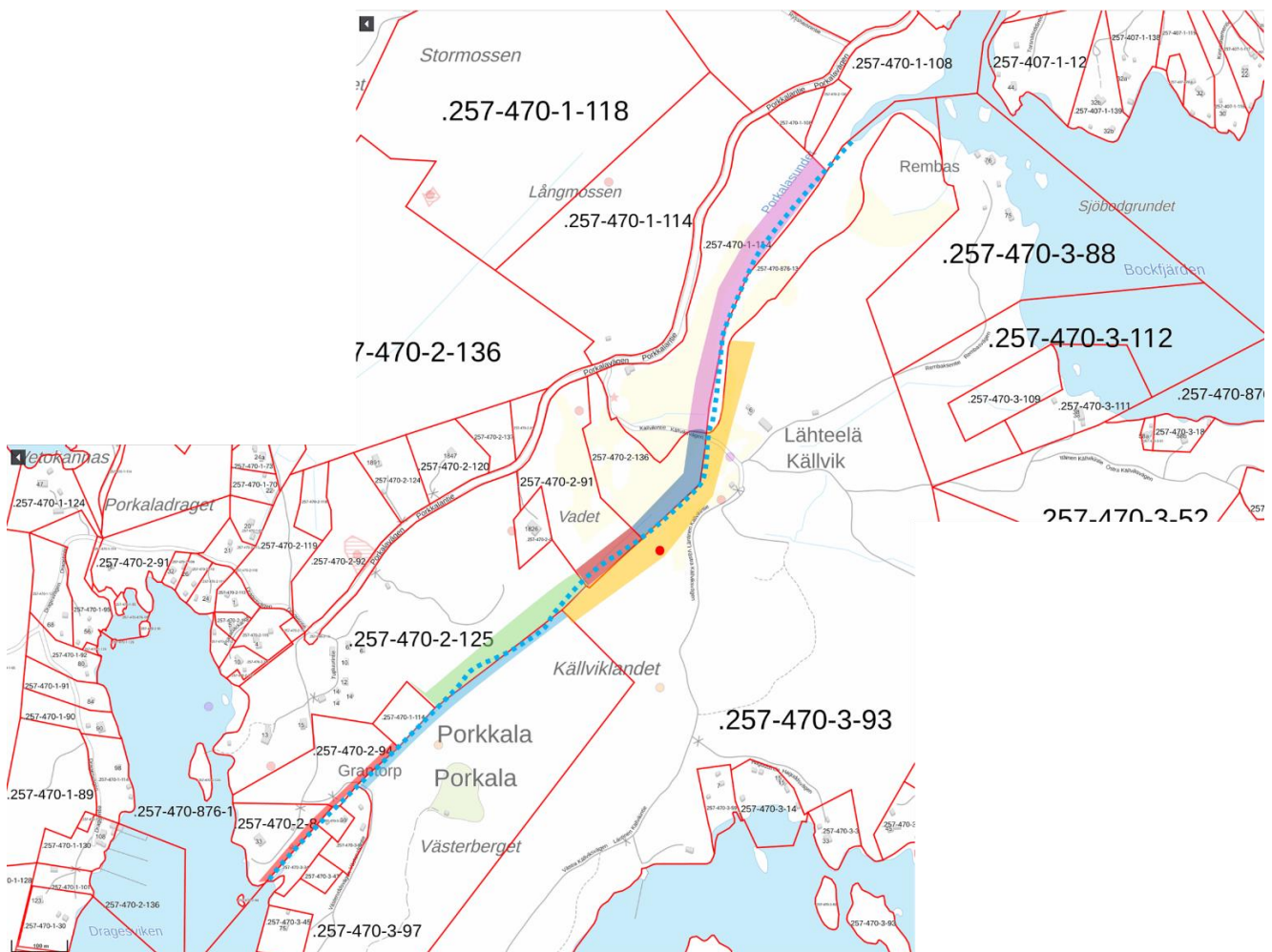
Källviklandetin tutkimukset

Källviklandetin tutkimusten keskiössä on kysymys Porkkalan keskiaikaisen kylän ja sen satamien sijainnista sekä niitä yhdistävistä veneväylistä. Tavallaan myös Lillkanskogdragetin tutkimukset liittyvät samaan teemaan, mutta sijaintinsa puolesta ne on eritelty omaksi tutkimusalueekseen.

Porkkalan keskiaikaisen kylän merkitys merenkululle on vahvistunut alustavien arkistotutkimusten mukaan, jotka viittaavat kyläläisten toimineen jo 1200-luvulla Birger Jarlin luotseina ja saaneen häneltä verovapauden 1255. Toisaalta Porkkalan säilynyt nimistö kertoo useista kylän- ja satamapaikoista, joten kysymystä juuri verovapauden saaneesta kylästä lähestytään nimenomaan satamien ja vesiyhteyksien näkökulmasta. Koska kyseessä on meriarkeologinen ja -historiallinen tutkimusnäkökulma, kajoavat toimenpiteet rajoittuvat vesi- tai kosteikkoalueiden välittömään läheisyyteen – pois lukien ”Källvik-Västergård” (Lähteelä) alueella sijaitseva aiemmin tunnistamaton kiviröykkiö, joka on noin 100 m päässä kosteikkorannasta (punainen piste kartalla).

Päätutkimuskohde on Källviklandetin poikki koillis-lounaissuunnassa kulkeva kosteikko- ja puomuodostelma (sininen katkoviiva kartalla), joka on keskiajalla ja myöhemminkin yhdistänyt Bockfjärdenin ja Dragesvikenin. Vesiyhteys on aikanaan tunnettu nimellä Porkkalasundet. Alueella esiintyvässä suullisessa perimätiedossa puhutaan, että salmea olisi 1500-luvulla ”kuninkaan toimesta” myös kaivettu isommaksi.

Alla olevaan kiinteistökarttaan on merkitty sinisellä katkoviivalla nykyinen puro ja kosteikkoalue, joka lienee aiemmin ollut ainakin veneiden kulkuväylä. Eri maanomistajien maille sijoittuvat tutkimusalueet on merkitty tiloittain eri väreillä (violetti, keltainen, sininen, oranssi, vihreä, vaalean sininen ja punainen)

Tutkimustoiminta on enimmäkseen jokaisen oikeuksin tapahtuvaa ei-kajoavaa inventointia, mutta mikäli inventoinnissa löytyy lupaavia kohteita, niissä saatetaan tehdä pieniä koekuoppia tai ojia, jotka peitetään tarkastuksen jälkeen. Tyypillisesti koekuopat ovat korkeintaan puoli metriä syviä ja alle metrin halkaisijaltaan. Ojat saattavat olla parista metristä korkeintaan kymmeneen metriin pitkiä. Tutkimusten aikana alueelle asetetaan lasikuituisia ”aurauskeppejä” merkitsemään koekuopituskohteita. Tutkimusvuosien välillä maastoon saatetaan jättää muutamia auraskeppejä, joihin on liitetty tutkimuksista kertova kyltti. Tutkimusta tehdään vain arkipäivisin ma-pe klo 8-18 välisenä aikana.

Tutkimusalueella järjestetään viikolla 38. media ja vierailupäivä, jonne lähetämme sidosryhmillemme erillisen kutsun. Yleensä tutkimustoimintaamme voi kyllä tulla tutustumaan milloin vain, mutta aina ei välttämättä ole suomen kieltä osaavia paikalla 😊

Lillkanskogdragetin tutkimukset

Kuten edellä jo todettiin, koko tutkimushankkeen keskiössä on kysymys Porkkalan keskiaikaisen kylän ja sen satamien sijainnista sekä niitä yhdistävistä veneväylistä. Lillkanskogdragetin tutkimukset keskittyvät nimensä mukaisesti itse vetokannaksen (tila 257-470-1-107) alueelle, mutta kulkeminen sinne sekä auton pysäköinti tapahtuisi tilan 257-457-2-8 kautta. Lisäksi historianopiskelijat haluaisivat haastatella tilan asukkaita.

Tutkimus menetelmät ovat samoja kuin Källviklandetissäkin eli pääasiassa kajoamatonta inventointia esim. metallinpaljastimella ja sondeilla, potentiaalisten kohteiden merkitsemistä ja koekuoppien tai koeojan kaivamista havainnon varmistamiseksi. Kaikki jäljet peitetään tutkimusten päätteeksi. Tutkimusta tehdään vain arkipäivisin ma-pe klo 8-18 välisenä aikana ja haastatteluista sovitaan erikseen.

